

Olsztyn, dnia 15 lipca 2013 r.

PS-II.431.3.5.2013.EK

EOO UM Elbląg 2013-07-17
Rejestr pism i spraw 11 09:57

PISMO PRZYCHODZĄCE

Numer pisma: 56439/2013/P

Pan
Jerzy Wilk
Prezydent
Miasta Elbląg

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 ze zm.) zespół kontrolujący Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie przeprowadził w dniach 4-8 lutego 2013 r. kontrolę realizacji zadań własnych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Mieście Elbląg.

Kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2011 r. do dnia zakończenia kontroli tj. do 8 lutego 2013 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole podpisanym w dniu 22 maja 2013 r., realizacja zadań ustawowych w Mieście Elbląg z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie została oceniona pozytywnie z nieprawidłowościami i uchybieniami.

W toku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Brak opracowanego gminnego programu przeciwdziałania przemocy rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Skutki ujawnionej nieprawidłowości:

Uchybienie przepisu art. 6 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 pkt 1 ustawy, wskazującego że do zadań własnych gminy należy min. opracowanie gminnego programu przeciwdziałania przemocy rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Osobą odpowiedzialną za powstałą nieprawidłowość był Prezydent Miasta Elbląga.

2. Nie opracowanie i nie realizowanie programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

Skutki ujawnionej nieprawidłowości:

Uchybienie przepisu art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy, wskazującego że do zadań własnych powiatu należy w szczególności opracowanie i realizacja ww. programów.

Osobą odpowiedzialną za powstałą nieprawidłowość był Prezydent Miasta Elbląga.

3. Podjęcie decyzji o odebraniu dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia jego życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie bez udziału przedstawiciela ochrony zdrowia wymienionego w art. 12a ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Skutki ujawnionej nieprawidłowości:

Uchybienie przepisu art. 12a ust. 3 ustawy, wskazującego, że decyzję o odebraniu dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia jego życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie pracownik socjalny podejmuje wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także z lekarzem, lub ratownikiem medycznym, lub pielęgniarką.

Osobą odpowiedzialną za ww. nieprawidłowość był pracownik socjalny, który w trakcie pełnienia obowiązków służbowych dokonał odebrania dziecka z rodziny.

4. Umieszczenie dzieci odebranych z rodziny w trybie art. 12 ustawy u osoby nie będącej osobą najbliższą w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny.

Skutki ujawnionej nieprawidłowości:

Naruszenie przepisu wskazanego w art. 12a ust. 1 ustawy, zgodnie z którym pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe ma prawo odebrać dziecko z rodziny i umieścić je u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.), w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Osobą odpowiedzialną za ww. nieprawidłowość był pracownik socjalny, który w trakcie pełnienia obowiązków służbowych dokonał odebrania dziecka z rodziny.

5. Nie pouczenie rodziców/opiekunów dziecka o prawie złożenia zażalenia na odebranie dziecka.

Skutki ujawnionej nieprawidłowości:

Nie dopełnienie przepisu art. 12 c ustawy wskazującego, że o prawie do złożenia zażalenia, wraz ze wskazaniem sądu opiekuńczego właściwego miejscowo do jego rozpatrzenia, pracownik socjalny lub funkcjonariusz Policji poucza rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych dziecka. Pouczenie to należy wręczyć na piśmie.

Osobami odpowiedzialnymi za ww. nieprawidłowość byli: pracownik socjalny i policjant, którzy dokonali odebrania dziecka z rodziny.

6. Włączenie do prac zespołu interdyscyplinarnego osób niepowołanych zarządzeniem Prezydenta Miasta Elbląga.

Skutki ujawnionej nieprawidłowości:

Nie dopełnienie przepisu art. 9a ust. 2 ustawy wskazującego, że zespół interdyscyplinarny powołuje wójt, burmistrz albo prezydent miasta.

Osobą odpowiedzialną za powstałą nieprawidłowość był Prezydent Miasta Elbląga.

7. Podjęcie i realizowanie czynności w ramach procedury „Niebieskie Karty” wobec dziecka bez obecności rodzica.

Skutki ujawnionej nieprawidłowości:

Uchybienie przepisu § 5 ust. 1 rozporządzenia wskazującego, że w przypadku podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie wobec dziecka, czynności podejmowane i realizowane w ramach procedury, przeprowadza się w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego.
Osobą odpowiedzialną za ww. nieprawidłowość była osoba wszczynająca procedurę.

8. Brak udokumentowania przekazania przez Przewodniczącą formularza „Niebieska Karta – A” członkom zespołu lub grupy roboczej.

Skutki ujawnionej nieprawidłowości:

Brak możliwości stwierdzenia, czy formularz „NK-A” przekazany został w terminie wskazanym w § 8 ust. 1 rozporządzenia, tj. niezwłocznie, nie później niż w ciągu 3 dni od dnia otrzymania formularza.

Osobą odpowiedzialną za ww. nieprawidłowość była Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego.

9. Powoływanie grup roboczych w niepełnym składzie.

Skutki ujawnionej nieprawidłowości:

Niedopełnienie przepisu art. 9a ust. 11 ustawy wskazującego instytucje, których przedstawiciele wchodzi w skład grupy roboczej.

Osobą odpowiedzialną za ww. nieprawidłowość była Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego.

10. Brak oświadczenia o zachowaniu poufności członka grupy roboczej.

Skutki ujawnionej nieprawidłowości:

Niedopełnienie przepisu art. 9c ust. 3 ustawy wskazującego, że przed przystąpieniem do działań członkowie grup roboczych składają oświadczenia o zachowaniu poufności.

Osobą odpowiedzialną za ww. nieprawidłowość była Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego.

11. Brak wypełnionych formularzy „Niebieska Karta -C” i „Niebieska Karta -D” pomimo potwierdzenia osobistego kontaktu z osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że doświadcza przemocy w rodzinie oraz z osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie.

Skutki ujawnionej nieprawidłowości:

Niedopełnienie przepisu § 8 ust. 2 i ust. 6 rozporządzenia, wskazującego, że na posiedzeniu członkowie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej w obecności zaproszonej osoby co do której istnieje podejrzenie, że doświadcza przemocy w rodzinie oraz, że członkowie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej wypełniają formularz „NK – D” w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie.

Osobą odpowiedzialną za ww. nieprawidłowość była Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego.

12. Brak wypełnionego formularza „NK-C” pomimo wystąpienia kolejnej sytuacji stosowania przemocy.

Skutki ujawnionej nieprawidłowości:

Niedopełnienie przepisu § 9 ust. 2 rozporządzenia, wskazującego, że jeżeli zachodzi podejrzenie, że osoba, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, dopuściła się po raz kolejny stosowania przemocy w rodzinie w trakcie działań dokonywanych przez zespół interdyscyplinarny lub grupę roboczą, wypełnia się formularz „Niebieska Karta - C”.

Osobą odpowiedzialną za ww. nieprawidłowość była Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego.

13. Podpisanie formularza „NK– C” przez osobę nieuprawnioną.

Skutki ujawnionej nieprawidłowości:

Wypełnienie formularza niezgodnie ze wzorem wprowadzonym § 1 rozporządzenia.

Osobą odpowiedzialną za ww. nieprawidłowość była Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego.

14. Brak dokumentacji z prowadzanego w toku procedury działań.

Skutki ujawnionej nieprawidłowości:

Niedopełnienie obowiązku wskazanego w § 10 ust. 1 rozporządzenia, zgodnie z którym wszystkie działania są dokumentowane.

Osobą odpowiedzialną za ww. nieprawidłowość była Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego.

15. Zakończenie procedury przed zrealizowaniem indywidualnego planu pomocy.

Skutki ujawnionej nieprawidłowości:

Niedopełnienie przepisu § 18 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia, zgodnie z którym zakończenie procedury następuje w przypadku ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy.

Osobą odpowiedzialną za ww. nieprawidłowość była Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego.

16. Udokumentowanie zakończenia procedury niezgodnie z rozporządzeniem.

Skutki ujawnionej nieprawidłowości:

Niedopełnienie przepisu § 18 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia, w myśl którego protokół z zakończenia procedury powinien zawierać opis podjętych działań w ramach procedury.

Osobą odpowiedzialną za ww. nieprawidłowość była Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego.

W toku kontroli stwierdzono następujące uchybienia:

1. W Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Miasta Elbląg obowiązującym w okresie objętym kontrolą brak było zapisów stanowiących o realizacji przez Miasto Elbląg zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Skutki ujawnionego uchybienia:

Brak zapisów w dokumentach organizacyjnych jednostki stanowiących o realizacji przedmiotowego zadania, powoduje brak formalnej odpowiedzialności za realizowanie zadania.
Osobą odpowiedzialną za ww. uchybienie był Prezydent Miasta Elbląg.

2. Rozbieżność dotycząca liczby przypadków odebrania dziecka z rodziny w trybie art. 12a ustawy wykazanej w raporcie z realizacji w roku 2011 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
Skutki stwierdzonego uchybienia:

Zawyżenie danych statystycznych dotyczących realizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Osobą odpowiedzialną za ww. uchybienie była dyrektor MOPS.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami i uchybieniami, działając w oparciu o art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 182) w związku z art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 ze zm.), wnoszę o podjęcie stosownych działań mających na celu ich wyeliminowanie poprzez realizację następujących zaleceń:

1. Opracować gminny program przeciwdziałania przemocy rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.
2. Opracować i realizować programy służące działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.
3. Decyzję o odebraniu dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia jego życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie podejmować wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także z lekarzem, lub ratownikiem medycznym, lub pielęgniarką.
4. Dzieci odebrane z rodziny umieszczać zgodnie z art. 12a ust. 1 ustawy, który wskazuje, że dziecko odebrane z rodziny pracownik socjalny umieszcza u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 kodeksu karnego, w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej.
5. Pouczać rodziców/opiekunów dziecka o prawie złożenia zażalenia na odebranie dziecka zgodnie z przepisem art. 12 c ustawy.
6. Osoby włączane w skład zespołu interdyscyplinarnego powoływać zarządzeniem Prezydenta.
7. W przypadku podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie wobec dziecka, czynności podejmowane i realizowane w ramach procedury, przeprowadzać w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego.

8. Dokumentować działania wszystkie działania zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych, zgodnie § 10 ust. 1 rozporządzenia.
9. Powoływać grupy robocze w składzie wskazanym w art. 9a ust. 11 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 ze zm.).
W przypadku braku potrzeby powołania do grupy roboczej przedstawiciela którejkolwiek z instytucji wymienionych w ww. artykule, uzasadnić wyłączenie ze składu grupy na piśmie.
10. Od wszystkich osób biorących udział w realizacji procedury „Niebieskie Karty” odbierać oświadczenie o zachowaniu poufności, zgodnie z zapisem art. 9c ust. 3 ustawy.
11. Wypełniać formularze „Niebieska Karta - C” i „Niebieska Karta - D” zgodnie z przepisem § 8 ust. 2 i 6 rozporządzenia.
12. Wypełniać formularz „Niebieska Karta - C” w przypadku wystąpienia kolejnej sytuacji stosowania przemocy zgodnie z przepisem § 9 ust. 2 rozporządzenia.
13. Wypełniać formularze obowiązujące w procedurze „Niebieskie Karty” zgodnie ze wzorami wprowadzonymi § 1 rozporządzenia. Na formularzach podpis ma składać przewodniczący zespołu lub osoba pisemnie przez niego upoważniona do działania w jego imieniu podczas jego nieobecności.
14. Kończyć procedurę wyłącznie w oparciu przesłanki wskazane w § 18 rozporządzenia.
15. Dokumentować zakończenie procedury zgodnie z § 18 rozporządzenia.
16. Podjąć działania celem uzupełnienia zapisów w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Miasta dotyczących realizacji zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
17. W sprawozdaniach i raportach wykazywać dane zgodne ze stanem faktycznym.

Na podstawie art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w związku z art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie zaleceń zawartych w wystąpieniu.

Jednocześnie proszę o powiadomienie o sposobie realizacji zaleceń w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.